

■ Rădăcini Estate investește 20 milioane euro într-un proiect rezidențial **PAGINA 2**

■ Numirea procurorilor șefi, la mâna lui Tudorel Toader **PAGINA 3**

■ RBL: "Investițiile se află la un nivel mai mic decât în anii de criză" **PAGINA 4**

■ SUA susține proiectele energetice ale Inițiativei celor Trei Mări **PAGINA 14**

■ "UniCredit" nu vrea să fuzioneze cu "Société Générale" **PAGINA 16**

GRAM AUR = 153,4282 RON

FRANC ELVEȚIAN = 4,1386 RON

EURO = 4,6478 RON

DOLAR = 3,9793 RON

În zona euro nu se mai intră decât în genunchi și cu plata în avans

Bulgaria și-a depus cererea oficială pentru a intra în zona euro în urmă cu două luni. Conform unei știri de pe site-ul Euroserver, miniștrii de finanțe din zona euro "au salutat cererea Bulgariei, cea mai săracă țară din UE, de aderare la Mecanismul Ratei de Schimb (ERM II), o perioadă de doi ani care precede statutul de membru al zonei euro, și la Uniunea Bancară până în iulie 2019", în condițiile în care țara îndeplinește toate criteriile nominale pentru adoptarea monedei unice. Miniștrii de finanțe din zona euro au avertizat, însă, că "autoritățile bulgare trebuie să reformeze sistemul judiciar, să lupte împotriva corupției și crimei organizate".

Vecinii noștri au înaintat cererea către autoritățile europene în ciuda unui raport al Comisiei Europene, din luna mai 2018, conform cărui Bulgaria nu îndeplinește condițiile necesare.

Dar Bulgaria îndeplinește condițiile economice și fiscale, în ciuda problemelor majore privind corupția și criminalitatea organizată, inclusiv în ceea ce privește ERM II, pe fondul existenței cadrului de politică monetară numit "consiliul monetar" încă din 1997.

Consiliul monetar impune restricții deosebit de puternice nu doar asupra băncii centrale, ci și asupra guvernului. Banca centrală nu poate emite monedă decât dacă are rezerve valutare care să susțină emisiunea monetară.

În cazul Bulgariei, cursul monedei naționale a fost fixat inițial la paritatea 1000 leva pentru o marcă germană în iulie 1997. După denominarea din 1999 o leva era egală cu o marcă germană, iar după lansarea euro paritatea a fost menținută, respectiv 1.95583 leva = 1 euro.

De atunci, moneda Bulgariei a marșat o stabilitate de învidiat față de euro, după cum arată datele de la Investing.com. Din 1999 până în septembrie 2018, cursul a oscilat între un maxim de 1,931 BGN/EUR și un minim de 1,962 BGN/EUR (vezi graficul 1).

Pentru a pune în perspectivă aparenta volatilitate a monedei Bulgariei față de euro, este de ajuns să comparăm evoluția sa cu rata de schimb a monedei noastre începând din iulie 2005, când România a trecut la leul nou (vezi graficul 2).

(continuare în pagina 5)

Mări se întâlniră și se sfătuiră

● Kolinda Grabar-Kitarovic, președintele Croației: "Țelul suprem al acestei Inițiative este de a face din Europa Centrală coloana vertebrală a Uniunii Europene, bazată pe trei piloni: conectivitate, convergență și coeziune" ● Mateusz Morawiecki, primul-ministru Poloniei: "Avem nevoie de realizarea unei infrastructuri de transport pe direcția Nord-Sud, de independență energetică și de digitalizare"

Grafiică de Oana B.

Președintele Klaus Iohannis: "Inițiativa celor Trei Mări va sprijini dezvoltarea țărilor vecine situate în Balcanii de Vest și la granița de est a Uniunii Europene".

Jean-Claude Juncker, președintele Comisiei Europene: "Respectarea statului de drept este absolut esențială. Investițiile nu au niciun sens în lipsa respectului față de statul de drept".

Summitul Inițiativei celor Trei Mări, organizat timp de două zile la București, a continuat, ieri, la Palatul Cotroceni, cu sesiunea plenară a reprezentanților celor 12 state membre, ședință în care s-au dezbătut inițiativele privind interconectivitatea în domeniul transporturilor, proiectele privind dezvoltarea energetică și interconectivitatea digitală.

În paralel, la Romexpo, aceleași probleme au fost dezbătute în cadrul Forumului de Afaceri, pe trei secțiuni cu trei paleiere, în care s-a mai discutat și despre securitatea cibernetică și despre provocările privind apărarea regiunii care intră în componența acestei inițiative.

Ședința de la Palatul Cotroceni a fost moderată de președintele Klaus Iohannis, care în deschiderea evenimentului a menționat că Inițiativa celor Trei Mări se construiește pe nevoia reală a celor 12 state de a construi o convergență a economiilor lor cu cele ale statelor din vestul Europei, prin prisma diferentelor economice actuale. De aceea, conform celor spuse de Klaus Iohannis, Inițiativa celor Trei Mări va pune accent pe dezvoltarea transporturilor, a proiectelor energetice și a celor privind piața digitală.

Președintele Klaus Iohannis a spus: "Proiectele alese au cel mai înalt potențial, pe care trebuie să îl exploatăm la maximum cu partenerii din Uniunea Europeană și cu instituțiile financiare europene și internaționale. (...) O

creștere a implicării SUA în regiune ar securiza și mai mult granturile acestei inițiative. Legăturile transatlantice se întemeiază pe legături comune, iar interesul nostru comun se ridică deasupra divergențelor".

Conform șefului statului, pentru finanțarea tuturor proiectelor dezbătute la acest summit – inclusiv pentru realizarea căii de transport Via Carpathica care va lega Marea Baltică de Marea Neagră, de Marea Adriatică și de Marea Egee – este nevoie de un fond puternic. Acest fond va fi creat, prin decizia comună, de ieri, a reprezentanților celor 12 state membre ale Inițiativei celor Trei Mări.

Klaus Iohannis a menționat și legăturile pe care zona regională a Inițiativei celor Trei Mări trebuie să le dez-

volte cu țările terțe: "Inițiativa celor Trei Mări va sprijini și dezvoltarea țărilor vecine din Balcanii de Vest și de la granița de est a Uniunii Europene".

Statul de drept, o necesitate pentru continuarea finanțării

Președintele Comisiei Europene, Jean-Claude Juncker, aflat pentru prima dată la un summit al Inițiativei celor Trei Mări, a salutat proiectele propuse a fi realizate susținând că acestea se situează pe linia Uniunii Europene. Șeful Comisiei de la Bruxelles a spus: "Am considerat că Europa trebuie să respire cu doi plămâni - Est și Vest - însă, din cauza decalajelor economice, Uniunea Europeană începe să rămână

fără suflare și este necesar să folosim o limbă comună pentru interconectivitatea Est-Vest. Conectivitatea este de o importanță capitală și vom sprijini toate inițiativele adoptate aici".

Juncker a precizat că este necesar să se călătorească mai ușor și mai ușor între Estul și Vestul Europei, precum și între Nordul și Sudul continentului și că, în acest sens, Comisia Europeană a acordat 150 de miliarde de euro pentru investițiile din regiunea Inițiativei celor Trei Mări, dintre care 2,5 miliarde euro sunt strict pentru dezvoltarea infrastructurii, iar o mare parte din sumă pentru proiectele privind alimentarea cu energie și cu gaze naturale.

GEORGE MARINESCU
(continuare în pagina 14)

CEDO, ÎNTR-UN MEMORANDUM DESPRE ÎMPRUMUTURILE ÎN CHF DIN SLOVENIA:

"Creditele în franci elvețieni au reprezentat tranzacții toxice"

● CEDO: "Băncile au profitat de poziția lor în relația cu debitorii, transferând în mod secret riscurile calculate către debitori"

Statutul unui număr de 16.000 de debitori sloveni înșelaj de bănci în contractele de credit în franci elvețieni (CHF) este inacceptabil din punct de vedere moral, civil, penal, în termeni de drept constituțional, precum și din punct de vedere al Convenției Europene a Drepturilor Omului (CEDO), arată un memorandum întocmit de CEDO și aflat în spațiul public.

Din perspectiva dreptului privat al obligațiilor, CEDO consideră că, în Slovenia, a avut loc o imbrogliare fără justă cauză a băncilor, fără nicio umbră de îndoielă. "Din moment ce băncile, din perspectiva dreptului civil, au

acționat evident cu rea-credință, se ridică și o problemă de drept penal care privește responsabilitatea persoanelor de conducere din instituțiile de credit,

pentru conspirație, ca să fraudeze mai întâi debitorii și apoi statul sloven",

subliniază documentul citat.

Cea mai importantă constatare a CEDO este că, în fața Curții Constituționale, Republica Slovenia are ultima oportunitate să rezolve problema, în cadrul dreptului intern, scutind țara de o judecată grea în fața CEDO. În acest caz, povara comportamentelor neclaire ale băncilor ar fi încă o dată plasată pe umerii contribuabililor, ca să nu mai vorbim de costul moral ce va fi pus încă o dată pe umerii Republicii Slovenia, în fața CEDO.

EMILIA OLESCU
(continuare în pagina 7)

DUPĂ MAI BINE DE 11 ANI,

BET se află încă sub maximele din anul 2007

● Principali indici ai piețelor dezvoltate au depășit de mult vârfurile atinse în urmă cu peste un deceniu ● Liviu Moldovan, analist financiar: "Bursa noastră nu a beneficiat de surplusul de lichiditate apărut în piețele dezvoltate, ca urmare a programelor de relaxare cantitativă derulate de Rezerva Federală sau de Banca Centrală Europeană"

Cu toate că indicii burselor dezvoltate au depășit de mult vârfurile atinse în anul 2007, în unele cazuri avansul fiind considerabil, indicele BET, referința Bursei de Valori București (BVV), ce înglobează în structura sa acțiunile companiilor din primul eșalon al pieței noastre de capital, cu excepția SIF-urilor, se află încă sub maximul atins acum mai bine de 11 ani.

Practic, față de nivelul vârfului atins înainte de criza financiară ce a debutat în anul 2007, de aproape

14.200 de puncte (înregistrat în luna octombrie 2007), cotația indicelui

Dow Jones Industrial Average (DJI30) aproape că s-a dublat, si-

tuându-se în prezent la circa 26.200 de puncte.

Și principalii indici ai altor burse dezvoltate au depășit maximele din 2007. De pildă, indicele DAX 30, al pieței din Frankfurt, se află cu circa 50% peste nivelul din august 2007, de circa 8.150 de puncte, iar indicele FTSE 100, al bursei londoneze, cu 8% peste vârfurile de acum mai bine de 11 ani.

ANDREI IACOMI
(continuare în pagina 15)